

Kansalliskirjasto.fi-sivuston saavutettavuusseloste

Kansalliskirjasto pyrkii takaamaan verkkosivustojensa saavutettavuuden lain Digitaalisten palvelujen tarjoamisesta mukaisesti.

Tämä saavutettavuusseloste koskee Kansalliskirjasto.fi-sivustoa.

Verkkosivuston saavutettavuuden tila

Tämä verkkosivusto ei täytä [lain digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 306/2019](#) kaikkia vaatimuksia. Vaatimusten noudattamatta jättämiset ja vaatimuksiin sovellettavat poikkeukset mainitaan jäljempänä.

Ei-saavutettava sisältö

Sivustolla on sisältöä, joka ei kuulu lainsäädännön piiriin

- karttoja, joita ei ole tarkoitettu navigointikäyttöön (esim. sää- tai maastokarttoja)
- toimisto-ohjelmien tiedostoja (esim. doc, pdf, odt), jotka on julkaistu ennen 23.9.2018
- verkkosisältöä, joka on arkistoitu ennen 23.9.2019
- video- tai äänitallenteita, jotka on julkaistu ennen 23.9.2020

Jäljempänä mainittu sisältö ei ole saavutettavissa seuraavista syistä:

- Kohtuuton rasite: verkkopalvelua uudistetaan vuoden 2021 aikana

Seuraava sisältö ja/tai toiminnot eivät ole vielä vaatimusten mukaisia:

1. Havaittava

1.1 Tekstivastineet (WCA 1.1.1 Ei tekstuaalinen sisältö)

- Osa palvelun sisältämisestä kuvista puuttuu tekstivastine tai tekstivastine on sama kuin tiedoston nimi.
- Sivustolla ilmenee myös koristeellisia kuvituksia joita ei ole merkitty koristeellisiksi.
- Osa palvelun aria-nimilapuista ei ole käännetty sivun kielelle tai eivät muuten kuvaile riittävästi osion tarkoitusta, joka saattaa vaikeuttaa käyttöä ruudunlukijalla.

1.2 Aikasidonnainen media (WCAG 1.2.1 Pelkkä audio ja pelkkä video (tallennettu), 1.2.2 Tekstitys (tallennettu), 1.2.3 Kuvailutulkkaukset tai mediavastine (tallennettu))

- AV-materiaalilta puuttuu tekstitys, tekstivastine tai mediavastin.

1.3 Mukautettava (1.3.1 Informaatio ja suhteet, 1.3.3 Aistinvaraiset ominaispiirteet)

- Sivustolla on joitain ankkurilinkkejä joista puuttuu määränpää.
- Sisällössä on HTML taulukkorakenteita, joita on muotoiltu käyttämällä HTML-tyylejä.
- Palvelussa on lomakkeita jossa on ohjelmointi puutteita, kuten haun suodattimet, joiden elementtejä ei ole ryhmitetty. Lomakkeessa esiintyy myös ID-nimilappu, joka viittaa sivulla puuttuvaan elementtitunnukseen.
- Sisällössä ilmenee tyhjiä otsikoita.
- Palvelussa on sivuja joissa elementille käytettyä ID-nimilappua käytetään myös toisessa sivun elementtissä.
- Osa sivuston sisällyksestä ei ole sijoitettu maamerkkien sisälle, eikä kaikkia maamerkkejä ole nimetty johdonmukaisesti.
- Ikoneilla ei aina ole tekstivastineita, jolloin niiden merkitys jää mysteeriksi mikäli käyttäjä ei niitä voi nähdä. Tällaisia ovat esimerkiksi etusivulla olevassa aukioloajat-laatikossa olevat navigointinuolet.

- Aktiivisia valikkolinkkejä ei ole merkitty aria-current -attribuutilla joten niiden tiloja tai käyttäjän sijaintia on vaikea ymmärtää ruudunlukijoilla.

1.4 Erottuva (1.4.1 Värien käyttö, 1.4.3 Kontrasti (minimi))

- Palvelussa käytetään elementtejä joiden väriyhdistelmät eivät täytä minimikontrastivaatimuksia, kuten esimerkiksi Twitter- ja Youtube -kanaville johtavat ikonit, sekä joillain sivuilla esiintyvä harmaa teksti valkoisella pohjalla.
- Sisältösivuilla on jonkin verran tekstiä sisältäviä kuvia, joille ei ole määritetty johdonmukaisia kuvaavia tekstivastineita

2. Hallittava

2.4 Navigoitava (2.4.1 Ohita lohkot, 2.4.3 Kohdistusjärjestys, 2.4.4 Linkin tarkoitus (kontekstissa), 2.4.7 Näkyvä kohdistus)

- Palvelussa esiintyy lohkoja joita ei ole mahdollisuus ohittaa. Esimerkiksi kokoelmahaku-sivulla on suuri määrä valintaruutuja joita ei voi ohittaa. Ongelmaa pahentaa myös se että jokaisen valinnan jälkeen sivu latautuu uudelleen, jolloin näppäimistökäyttäjän on pakko käydä valinnat jälleen läpi ennen sisältöön pääsyä.
- Palvelun ylätunnisteen kohdistusjärjestys on epälooginen ja poikkeaa visuaalisesta järjestyksestä. Vaikka Kansalliskirjasto-logo on työpöytänäkymässä visuaalisesti ensimmäinen elementti, se saa näppäimistökohdistuksen vasta kielivalikon jälkeen. Työpöytänäkymän päänavigoinnissa haku saa kohdistuksen ennen navigointilinkkejä, vaikka se on visuaalisesti viimeinen elementti.
- Päävalikon työpöytänäkymässä alavalikon kohdistusjärjestys on epälooginen. Ylätason linkit pitää kohdistaa ennen kuin valitun alatason linkkejä pääsee kohdistamaan.
- Sivustolla on linkkejä joissa on sama linkkiteksti, mutta jotka johtavat eri kohteisiin.
- Joillakin sivuilla on linkkejä joissa on käytetty liian geneeristä tekstiä jonka takia niiden kohdetta on vaikea hahmottaa (esimerkiksi "Klikkaa tästä" tai "Lue lisää").
- Etusivun bannerin hakukentässä näkyvä näppäimistökohdistusta on vaikea nähdä taustakuvan päällä.

- Etusivun bannerissa olevassa haku-elementissä “nuoli” painike ei saa näkyvää kohdistusta eikä siinä ole nimilappua tai tekstivastinetta joka kertoo painikkeen tarkoituksesta tai päämäärästä.
- Etusivun bannerissa olevassa aukiolot laatikossa olevia eteen- ja taaksepäin vieviä nuolia ei pysty käyttämään näppäimistöllä koska niistä puuttuu näppäimistökohdistus.
- Evästeitä ei pysty hyväksymään näppäimistöllä, koska elementistä puuttuu näppäimistökohdistus. Etusivun aukiolot-laatikossa on linkkejä joissa ei ole näkyvää näppäimistökohdistusta.
- Mobiilinäkymässä päävalikon toisen tason linkkejä ei pysty kohdistamaan näppäimistöllä, eikä siten avaamaan.
- Chatbotin sulje-painiketta ei pysty kohdistamaan ruudunukijalla, Chatbot palvelun elementeissä ei ole myöskään visuaalisesti tarpeeksi havaittavaa kohdistustyyliä.

3. Ymmärrettävä

3.1 Luettava (3.1.2 Osien kieli, 3.3 Syötteen avustaminen

- Sivustolla on kääntämättömää sisältöä, kuten ruudunlukijoille tarkoitettua linkkitekstiä, kuvien alt-tekstejä tai elementtien nimilappuja. Esimerkiksi some-linkkien tekstivastine on suomeksi myös englanninkielisillä sivuilla.

3.3 Syötteen avustaminen (3.3.1 Virheen tunnistaminen, 3.3.2 Nimilaput tai ohjeet, 3.3.3 Virheen korjausehdotus)

- Hakutoiminto ei ohjaa tai avusta käyttäjää virheellisten hakujen yhteydessä.
- Sivustolla on useampi nimetön navigointielementti kuten kielivalikko tai alatunnisteen valikko.
- Mobiiliversion hakukentällä ei ole nimeä.

4. Lujatekoinen

4.1 Yhteensopiva (4.1.1 Jäsentäminen, 4.1.2 Nimi, rooli, arvo)

- Palvelussa on sivuja joissa on useita elementtejä joiden ID-nimilaput ovat identtisiä
- Sivustolla esiintyy aria-nimilappuja jotka kuvaavat elementin tarkoitusta riittämättömästi
- iFrame-elementistä puuttuu otsikko

Verkkopalvelua uudistetaan vuoden 2021 aikana. Mahdollisuuksien mukaan puutteita korjataan olemassaolevaan verkkopalveluun vuoden 2020 aikana.

Tämän saavutettavuusselosteen laatiminen

Tämä seloste on laadittu 30.05.2020.

Seloste perustuu toisen osapuolen tekemään arviointiin siitä, täyttääkö verkkosivusto direktiivin (EU) 2016/2102 vaatimukset.

Selostetta tarkistettiin viimeksi 25.06.2020.

Palaute ja yhteystiedot

Huomasitko saavutettavuuspuutteen verkkosivuillamme? Ilmoita siitä meille ja teemme parhaamme, jotta voimme tarjota tiedot ja sisällöt saavutettavassa muodossa niin pian kuin mahdollista! Voit ottaa yhteyttä joko verkkolomakkeella tai sähköpostilla.

Yhteystiedot: Kansalliskirjaston viestintä, kk-viestinta@helsinki.fi

Täytäntöönpanomenettely

Jos huomaat sivustolla saavutettavuusongelmia, anna ensin palautetta sivuston ylläpitäjälle. Vastauksessa voi mennä 14 päivää. Jos et ole tyytyväinen saamaasi vastaukseen tai et saa vastausta lainkaan kahden viikon aikana, voit antaa palautteen Etelä-Suomen

aluehallintovirastoon. Etelä-Suomen aluehallintoviraston saavutettavuusvaatimukset.fi -sivustolla kerrotaan, miten valituksen voi tehdä ja miten asia käsitellään.

Valvontaviranomaisen yhteystiedot

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Saavutettavuuden valvonnan yksikkö

- www.saavutettavuusvaatimukset.fi
- saavutettavuus(at)avi.fi
- puhelinnumero vaihde 0295 016 000